

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/56/2023
Identifikačné číslo spisu:	2321201943
Dátum vydania rozhodnutia:	19.03.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:2321201943.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu F.. V. Š., narodeného X. P. XXXX, B., Z. H. XX, proti žalovanej Slovenskej republike, konajúcej prostredníctvom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, Bratislava, Štúrova 2, o náhradu škody a o náhradu nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 35C/24/2021, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 23. mája 2023 sp. zn. 11Co/74/2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Trnave z 23. mája 2023 sp. zn. 11Co/74/2022 v potvrdzujúcom zamietavom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania z r u š u j e a vec mu v rozsahu zrušenia v r a c i a na ďalšie konanie.

Uznesenie Okresného súdu Galanta č. k. 35C/24/2021 - 249 z 11. júla 2023
z r u š u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 35C/24/2021-173 z 22. júna 2022 uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 3 664,54 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3 664,54 eura od 1. mája 2021 do zaplatenia a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1 000 eur, všetko do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia; vo zvyšnej časti žalobu zamietol; žalovanej nepriznal náhradu trov konania.

1.1. Právne vec posúdil v súlade s ustanoveniami § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 1 písm. f) a písm. m), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, § 9 ods. 2 a 3, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17, § 18 ods. 1 až 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“), § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania ustálil, že žalobca sa podanou žalobou domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy, ktoré mu vznikli v súvislosti s trestným konaním, v rámci ktorého bol uznesením

povereného príslušníka Krajského dopravného inšpektorátu Trnava z 27. decembra 2016, ČVS: KRP-21/DI-TT-2015 obvinený zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona, pričom prokurátor okresnej prokuratúry dňa 25. septembra 2017 pod sp. zn. 1Pv/142/2017-574 podal na žalobcu obžalobu. Rozsudkom Okresného súdu Galanta č. k. 9T/142/2017-574 zo 14. júna 2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 3. novembra 2020, sp. zn. 6To/8/2020 bol žalobca spod obžaloby oslobodený

1.2. Pri kvalifikácii uplatneného nároku súd prvej inštancie vychádzal z ustálenej súdnej praxe, podľa ktorej štát zodpovedá aj za škodu spôsobenú začatím trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím súdu. I keď je jedným zo základných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z. z. zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola škoda spôsobená, treba mať na zreteli, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu, bola odčinená (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4MCdo/15/2009). Zákon č. 514/2003 Z. z. výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby. Judikatúra dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím podľa citovaného zákona je osobitnou zodpovednosťou, pričom ide o zodpovednosť objektívnu. Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím sú a) nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, b) vznik a existencia škody a c) príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a škodou. Všetky zákonné podmienky vzniku tejto zodpovednosti musia byť splnené kumulatívne. Oslobodenie spod obžaloby má rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Štát zodpovedá za škodu spôsobenú začatím trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím súdu. Zákon zakladá objektívnu zodpovednosť štátu bez ohľadu na zavinenie, ktorý sa jej nemôže zbaviť. Neposudzuje sa správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zavinil, rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/194/2010). Práve z dôvodu fikcie nezákonnosti je potom zo strany súdu nadbytočné zaoberať sa a hodnotiť jednotlivé úkony orgánov činných v trestnom konaní, keďže rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Súd prvej inštancie sa preto v konaní jednotlivo nezaoberal úkonmi konajúcich policajtov, či prokuratúry, ktoré žalobca označoval za nezákonné a zmätočné, keďže pri posudzovaní náhrady ujmy jej výšky vzniknutej v súvislosti s trestným konaním, nejde zo strany súdu v občiansko-právnom konaní o prieskum trestného konania, dôvodnosti procesných úkonov realizovaných orgánmi činnými v trestnom konaní, ani o prieskum konečných záverov prijatých voči žalobcovi. Uviedol, že splnenie prvého predpokladu pre vznik zodpovednosti za škodu sa v danom prípade odvíja od všeobecného záveru o nezákonnosti celého trestného stíhania v dôsledku oslobodzujúceho rozsudku. Ďalšími predpokladmi sú vznik a existencia škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Žalobca si žalobou uplatnil nárok na náhradu majetkovej škody vo výške 4 541,50 eura z titulu nákladov na obhajobu, ako aj nárok na úroky z omeškania. Žalovaná v konaní nerozporela, že žalobca v súvislosti s trestným konaním účelne vynaložil náklady na odmenu znalcovi X.. F.. E., C.. vo výške 358,56 eura, náklady na odmenu znalcovi D.. V. O. vo výške 950,23 eura a cestovné náklady žalobcu na cestu vlastným vozidlom na úkony trestného konania vo výške 40,88 eura. Taktiež nerozporela ani oprávnenosť a účelnosť trov právneho zastúpenia v rozsahu 2 195,54 eura na základe vyčíslenia právneho zástupcu žalobcu, okrem trov právneho zastúpenia v súhrnnej výške 199,41 eura za tri sporné úkony. Keďže výška majetkovej škody v sume 3 545,21 eura (358,56 + 950,23 + 40,88 + 2 195,54) vynaložená v príčinnej súvislosti s trestným konaním nebola medzi stranami sporná, pričom vznik a reálne vynaloženie týchto nákladov bolo zo strany žalobcu doložené, súd prvej inštancie preto v tejto časti nároku vychádzal z nesporných vyjadrení strán sporu v súlade s § 186 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v

znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

1.3. K spornému nároku na náhradu trov právneho zastúpenia za úkon z 3. decembra 2016 - sťažnosť proti obvineniu vo výške 71,50 eura a režijný paušál v sume 8,58 eura, súd prvej inštancie sa stotožnil s námietkou žalovanej a dospel k záveru o nepreukázaní realizovania predmetného úkonu právnym zástupcom žalobcu. Sťažnosť proti obvineniu podával sám žalobca s tým, že v nej uviedol, že sťažnosť prostredníctvom obhajcu odôvodní do 15 dní, k čomu však nedošlo. Samotná skutočnosť, že žalobca bol v trestnom konaní v čase podania sťažnosti právne zastúpený nepreukazuje, že spísanie sťažnosti realizoval obhajca, resp. že jej podaniu predchádzala analýza uznesenia, dôkazov a zváženie taktiky obhajoby, na ktorom sa mal obhajca zúčastňovať, ako to žalobca tvrdil. Žalobca na preukázanie tohto tvrdenia žiadne dokazovanie nenavrhol. Nakoľko žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie, že jeho právnemu zástupcovi vznikol nárok na odmenu a režijný paušál za tento úkon, nárok nemohol byť priznaný. Pokiaľ ide o námietku vo vzťahu k úkonu z 12. apríla 2017 - návrh na výsluch svedka A., túto súd prvej inštancie vyhodnotil ako nedôvodnú. Hoci sa predmetná listina nenachádzala vo vyšetrovacom spise, dožiadanim Dialničného oddelenia Policajného zboru v Trnave bolo preukázané, že podanie obhajcu žalobcu obsahujúce návrh na výsluch svedka bolo doručené dňa 26. apríla 2017, pričom v ten istý deň bolo dožiadané Dialničné oddelenie Policajného zboru v Bratislave o výsluch svedka A., ktorý bol realizovaný dňa 4. mája 2017 za prítomnosti obhajcu žalobcu. Účelnosť úkonov právneho zastúpenia je nutné posudzovať z hľadiska, či slúžia riadnemu uplatňovaniu práv obvineného v trestnom konaní, pričom navrhovanie dôkazov takýmto nástrojom rozhodne je. Z tohto pohľadu je bez významu, či by výsluch bol realizovaný orgánom činným v trestnom konaní aj z úradnej povinnosti v zmysle zásady kontradiktórnosti ako to uviedla žalovaná. Nakoľko žalovaná namietala len účelnosť vynaložených nákladov, nie ich výšku, súd prvej inštancie nárok na náhradu trov právneho zastúpenia za tento úkon v sume 36,83 eura a režijný paušál v sume 8,84 eura žalobcovi priznal. Z obdobných dôvodov, ako sú uvedené v predchádzajúcom odseku, súd prvej inštancie akceptoval aj nárok na náhradu za trovy právneho zastúpenia za úkon - dôkazný návrh z 30. augusta 2017, ktorým právny zástupca žalobcu navrhol pripustenie dôkazu znaleckým posudkom znalca z odboru cestnej dopravy, ktorý sa zaviazal predložiť po jeho zabezpečení. Zo strany právneho zástupcu žalobcu išlo opätovne o napĺňanie účelu obhajoby, realizáciou úkonov smerujúcich k obrane práv obvineného doplnením vyšetrovania. Skutočnosť, že vyšetrovanie bolo dňa 28. augusta 2017 ukončené považoval súd prvej inštancie pre posúdenie účelnosti tohto úkonu bez významu, keďže žalobca ani jeho právny zástupca v čase podávania dôkazného návrhu o ukončení vyšetrovania nemali vedomosť. Nakoľko žalovaná namietala len účelnosť vynaložených nákladov, nie ich výšku, súd prvej inštancie nárok na náhradu trov právneho zastúpenia za tento úkon v sume 73,66 eura a režijný paušál v sume 8,84 eura žalobcovi priznal. Ako dôvodné súd vyhodnotil námietky žalovanej voči náhrade škody pozostávajúcej z odmeny znalcovi D.. V. O. vo výške 496,88 eura a znaleckému ústavu Inštitút forenzných medicínskych expertíz, s. r. o. vo výške 300 eur, nakoľko žalobca v konaní nepreukázal, že by šlo o účelne vynaložené náklady v súvislosti s trestným stíhaním. Žalobca tvrdil, že znaleckým úkonom znalca D.. V. O., je analýza nehodového deja, ktorá mala charakter predbežného posúdenia dôkaznej situácie na účely stanovenia taktiky obhajoby a súčasne určenia otázok, ktoré je potrebné položiť svedkom, aby ich výpovede boli relevantným pokladom pre následný znalecký posudok. Na pojednávaní konanom dňa 23. mája 2022 doplnil, že prvotné zistenia znalca sa nestratili, ale tvorili časť podkladov pripravených pre vypracovanie znaleckého posudku. Tieto tvrdenia však žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal. Z obsahu následne vyhotoveného znaleckého posudku č. 2017/068 totiž vyplýva, že znalec v rámci znaleckého dokazovania spracoval analýzu nehodového deja na základe zadania žalobcu, avšak z ničoho nevyplýva, že by vychádzal z čiastkových záverov predchádzajúceho znaleckého úkonu, keďže takáto listina v podkladoch pre vypracovanie znaleckého posudku uvedená nebola. Analýza nehodového deja vypracovaná dňa 24. januára 2017 pritom žalobcom ako listinný dôkaz do trestného konania navrhnutá ani predložená nebola. Konzultačné služby Inštitútu forenzných medicínskych expertíz, s. r. o. mali podľa tvrdenia žalobcu predstavovať prípravu na plánovaný výsluch medicínskych znalcov na hlavnom pojednávaní konanom dňa 24. septembra 2018. Z predloženej faktúry však nevyplýval obsah predmetnej konzultácie a či jej výsledky mohli byť a aj skutočne boli účelne použité žalobcom v trestnom konaní. Nakoľko súd prvej inštancie, ani žalovaná nepoznali obsah konzultácie, z uvedeného dôvodu nebolo možné vyhodnotiť, či takto získané poznatky žalobca alebo jeho právny zástupca použili pri výsluchu

znalcov. V tejto súvislosti súd prvej inštancie skonštatoval, že žalobca na preukázanie účelnosti vynaloženia týchto nákladov nenavrhoval žiadne dokazovanie. Nakoľko žalobca nepreukázal, že by k vzniku majetkovej škody z dôvodu odmeny znalcovi D.. O.H. a znaleckému ústavu došlo v príčinnej súvislosti s trestným konaním, preto uplatnené nároky nepriznal. Na základe uvedených dôvodov súd prvej inštancie z titulu nároku na náhradu majetkovej škody žalobcovi z pôvodne uplatnenej sumy 4 541,50 eura priznal sumu 3 664,54 eura a vo zvyšnej časti nárok ako nedôvodný zamietol. Okrem náhrady majetkovej škody priznal žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3 664,54 eura od 1. mája 2021 do zaplatenia, nakoľko žalobca požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie návrhu listom z 15. januára 2021, na ktorý žalovaná odpovedala zamietavo listom z 29. apríla 2021, doručeným žalobcovi dňa 30. apríla 2021. V zmysle § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. žalobcovi vznikol nasledujúcim dňom, t. j. od 1. mája 2021 nárok na úroky z omeškania, ktoré si uplatnil v zákonnej výške.

1.4. Žalobca si v konaní ďalej uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20 000 eur spolu s úrokmi z omeškania. K uplatnenému nároku súd prvej inštancie uviedol, niet pochyb, že trestné stíhanie predstavuje vážny zásah do osobnostných práv jednotlivca, preto súhlasil s vyjadrením žalobcu o vzniku ujmy nezákonným trestným stíhaním. Každé trestné stíhanie a v ňom vykonané zásahy do uvedených chránených statkov, je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy, a to najmä v takom prípade, ak sa vo výsledku preukáže, že bolo od začiatku nezákonné; ide o zodpovednosť absolútne objektívnu a za výsledok trestného konania vo veci samej, čím je založená zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú fyzickej alebo právnickej osobe, ktoré sa museli podrobiť excesívnym úkonom orgánom činným v trestnom konaní (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. októbra 2020 sp. zn. 4Cdo/130/2020). Vyššie uvedené závery však nezbavujú žalobcu dôkazného bremena vo vzťahu k preukázaniu rozsahu a vážnosti negatívnych dopadov trestného stíhania na jeho osobný, rodinný, profesijný život, na jeho dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti tak, aby získané závery odôvodňovali priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Základnou premisou vyslovenou judikatúrou najvyššieho súdu pri určovaní výšky primeranej náhrady nemajetkovej ujmy je teda požiadavka na súd, aby pri uplatňovaní voľnej úvahy vychádzali zo zistenia skutkových okolností, ktoré súdu umožnia úvahu na určitom kvalitatívnom posúdení základných súvislostí, aby sa uplatnenie voľnej úvahy nestalo nepreskúmateľnou ľubovôľou súdu, vymykajúcou sa akejkolvek kontrole, pričom nemožno priznávať neprímerané či dokonca premrštené sumy, ktoré by vo svojich dôsledkoch viedli k bezdôvodnému obohacovaniu sa, a ktoré by pri porovnaní odškodňovaní zásahu do práva na ochranu osobnosti s odškodňovaním zásahov do iných základných práv zaručených ústavou, mohli niektoré ujmy na iných základných právach napr. ujmy na zdraví i dokonca na živote bagatelizovať. Trestné stíhanie žalobcu trvalo takmer päť rokov od 23. novembra 2015 do 3. novembra 2020, kedy nadobudol právoplatnosť oslobodzujúci rozsudok. Súd prvej inštancie považoval za preukázané, že vedenie trestného stíhania bolo spôsobilé vyvolať u žalobcu pocit životnej neistoty, predstavujúci stav vnútorných útrap trvajúci dlhší čas, pričom u žalobcu ako advokáta tento priamo súvisel s uvedomovaním si závažnosti hroziaceho trestu, keď prípadný zákaz činnosti vedenia motorového vozidla by žalobcovi mimoriadne skomplikoval výkon jeho povolania advokáta, hrozba pozastavenia výkonu advokácie a teda ohrozenie profesijného uplatnenia a živobytia žalobcu. Zároveň bolo v konaní preukázané, že vo vzťahu k profesijnému životu malo trestné stíhanie žalobcu negatívny dopad aj navonok, keď jednak žalobcovi nebolo doručené uznesenie o vznesení obvinenia, v dôsledku čoho sa javilo, že žalobca porušil svoju povinnosť informovať Slovenskú advokátsku komoru o vznesení obvinenia, ktoré tvrdenie žalovaná nerozporovala, a zároveň v priebehu trestného konania bol žalobca opakovane vyzývaný Slovenskou advokátskou komorou na oznámenie stavu trestného konania s odkazom na ustanovenie § 28 ods. 3 zákona č. 586/2003 Z. z. výzvami zo 7. apríla 2016, 9. januára 2017, 13. augusta 2019. Okrem vnútorného pocitu neistoty tak bol žalobca v dôsledku trestného stíhania opakovane konfrontovaný s hrozbou pozastavenia výkonu advokácie alebo vyčiarknutia zo zoznamu advokátov aj zo strany spoločnosti, čo predstavuje vznik závažnejšej ujmy a odôvodňuje priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri stanovení jej výšky súd prvej inštancie vychádzal z toho, že zásah pretrvával po dobu päť rokov, počas ktorej žalobca žil s vedomím ohrozenia výkonu jeho povolania, avšak k naplneniu uvedenej hrozby nikdy nedošlo. Žalobca v konaní nepreukázal, že by vedenie trestného konania aj reálne zasiahlo do jeho schopnosti vykonávať činnosť advokáta, resp. že by negatívne následky trestného stíhania pretrvávali dodnes a

neboli odstránené oslobodzujúcim rozsudkom. Na základe uvedeného súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu 200 eur za každý rok trestného konania, t. j. v celkovej výške 1 000 eur, ktorú výšku považoval za primerané zadostučinenie za preukázaný zásah do osobnostných práv žalobcu, za prežitý stres a pocity frustrácie. Vo zvyšnej časti uplatneného nároku súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol. Žalobca v konaní netvrdil a ani nepreukazoval, že by v dôsledku trestného konania došlo k narušeniu jeho osobnej slobody, jeho súkromia, že by nemohol udržiavať štandardné vzťahy so svojou rodinou, priateľmi, kolegami či klientmi. V konaní nepreukázal, že by jeho trestné stíhanie bolo predmetom skúmania verejnosťou nad rámec žiadostí Slovenskej advokátskej komory, že by v jeho dôsledku bola vážnejším spôsobom ohrozená jeho vážnosť a dôstojnosť v spoločnosti. V konaní nebolo preukázané, že by príslušnými orgánmi v zmysle § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. boli konštatované prietahy v konaní, v dôsledku čoho súd konanie orgánov činných v trestnom konaní z tohto pohľadu nebol oprávnený posudzovať. Pokiaľ žalobca poukazoval na nezákonný postup povereného príslušníka Policajného zboru, postup prokuratúry s prvkami zlomyseľnosti, šikany a zneužívania úradnej moci, všetky tieto okolnosti v konečnom dôsledku viedli k oslobodzujúcemu rozsudku a následne pre účely uplatnenia zodpovednostného nároku, k záveru o nezákonnosti začatia a vedenia celého trestného stíhania. Oslobodzujúci rozsudok v danom prípade predstavuje dostatočnú satisfakciu za nezákonný a zmätočný postup orgánov činných v trestnom konaní. Tento záver zdôrazňuje aj skutočnosť, že samotný žalobca v priebehu konania opakovane citoval odôvodnenie Krajského súdu v Trnave v uznesení č. k. 6To/48/2020-615 z 3. novembra 2020: „Treba poukázať na dôležitú skutočnosť, že v tomto konaní to nebol prokurátor, ktorý preukazoval vinu obžalovaného, ale naopak obžalovaný, ktorý musel súdu preukázať svoju nevinu. Odvolaciemu súdu nebolo jasné, ako mohol prokurátor podať obžalobu bez vypracovania znaleckého posudku, z ktorého by bolo zrejmé, kto zaviniel v predmetnom trestnom konaní dopravnú nehodu a je trestnoprávne zodpovedný za spôsobený následok. Od začiatku totižto existovali pochybnosti o priebehu nehodového deja vzhľadom na rozporné výpovede obžalovaného a poškodených. Prokurátor však bez zabezpečenia najdôležitejšieho dôkazu podal obžalobu s opisom skutkového deja, ktorý nekriticky prevzal zo záznamu dopravnej nehody z 23. novembra 2015. Navyše obžalovaný pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu dokonca podal aj návrh na doplnenie dokazovania v tom smere, aby bol zabezpečený znalecký posudok znalca z odboru dopravy k analýze nehodového deja, avšak poverený príslušník Policajného zboru návrhu nevyhovel s odôvodnením, že neboli predložené relevantné podklady vedúce k zmene posúdenia zavinenia skutku; prokurátor na uvedené reagoval podaním obžaloby.“ Podľa názoru súdu prvej inštancie, žalobca sa s uvedeným záverom stotožnil a oslobodzujúci rozsudok vníma ako satisfakciu a potvrdenie ním vznášaných námietok o nesprávnom postupe orgánov činných v trestnom konaní. Súd nepriznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania z uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy v celom rozsahu z dôvodu, že povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia. Až uplynutím takto určenej doby plnenia sa dlžník dostáva do omeškania (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. marca 2012, sp. zn. 6Cdo/185/2011). V súvislosti s nevykonaním dokazovania oboznámením sa dozorového spisu prokurátora súd prvej inštancie uviedol, že v zmysle § 185 ods. 1 CSP súd rozhoduje o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Súd toto rozhodnutie prijme až potom, ako sa oboznámi s odôvodnením strany, ktorá návrh na vykonanie dokazovania navrhla, s prípadnými námietkami subjektov, ktorým bola uložená povinnosť dôkaz predložiť a dospeje k záveru, že ide o dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. V danom prípade skutočnosť, že súd na pojednávaní konanom dňa 30. marca 2022, na základe žiadosti žalobcu požiadal Okresnú prokuratúru Galanta o predloženie dozorového spisu, nemožno považovať za rozhodnutie súdu o pripustení tohto dôkazu, ktorého obsah a relevancia súdu nebola známa. Až po tomto pojednávaní súd prvej inštancie získal odmietavé stanovisko Okresnej prokuratúry Galanta v spise na č. l. 119 z odkazom na § 55 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. a následne na pojednávaní konanom dňa 23. mája 2022, žalobca návrh na vykonanie dôkazu zdôvodnil s tým, že predmetný dôkaz má preukazovať, že postup štátnych orgánov bol nesprávny a nezákonný. Po oboznámení sa s týmito skutočnosťami súd prvej inštancie dospel k záveru, že vykonanie tohto dôkazu by bolo nadbytočné a nevhodné, a to vzhľadom na už vyššie uvedenú argumentáciu, podľa ktorej pri posudzovaní náhrady nemajetkovej ujmy i jej výšky vzniknutej v súvislosti s trestným konaním nejde zo strany súdu v občianskoprávnom konaní o prieskum trestného konania, dôvodnosti procesných úkonov realizovaných orgánmi činnými v trestnom konaní, ani o prieskum konečných záverov prijatých

voči žalobcovi. Záver o nezákonnosti trestného konania mohol byť ustálený už na základe dovtedy zabezpečených dôkazov, a to trestného spisu Okresného súdu Galanta sp. zn. 9T/142/2017. Vzhľadom na postavenie žalovanej súd prvej inštancie akceptoval návrh na predĺženie lehoty na plnenie z dôvodu potreby zabezpečenia schvaľovacieho procesu finančnej úhrady a administratívno-pracovnej náročnosti tohto procesu, preto určil patričnú lehotu 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia v súlade s § 232 ods. 3 CSP. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a § 257 CSP, keď celková výška nároku uplatneného žalobcom v tomto konaní bolo 24 541,50 eura. Žalobca mal v konaní úspech v časti sumy 4 664,54 eura (19 %), žalovaná v zamietnutej časti žaloby (81 %). Žalovanej by tak vznikol nárok na náhradu trov konania v pomernej časti ako strane, ktorá mala v konaní väčší úspech. Nakoľko si však žalobca v konaní čiastočne úspešne uplatňoval nároky zo zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci a jeho neúspech spočíval v prevažnej miere v rozsahu priznanej nemajetkovej ujmy, ktorej výška závisela od voľnej úvahy súdu, súd prvej inštancie tieto okolnosti vyhodnotil ako dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 23. mája 2023 sp. zn.

11Co/74/2022 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým vo zvyšku súd prvej inštancie žalobu zamietol zmenil tak, že uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 000 eur od 14. mája 2021 do zaplatenia do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku zamietnutia žaloby rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil; zmenil výrok o nároku na náhradu trov konania tak, že žalobcovi v konaní o náhradu škody priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalovanej v rozsahu 61,40 % a v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %; žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd v odôvodnení konštatoval, že preskúmať napadnutý potvrdzujúci zamietavý výrok a súvisiaci výrok o trovách konania. V súvislosti s námietkou nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie týkajúceho nevykonania navrhnutých dôkazov a to zabezpečenia a oboznámenia dozorového spisu prokuratúry, odvolací súd poukázal na to, že obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri ich uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/2004). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej len „dohovoru“) nepatrí ani právo strany vyjadrovať k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá strana (I. ÚS 97/1997, II. ÚS 3/1997, II. ÚS 251/2003). Podľa názoru odvolacieho súdu sa súd prvej inštancie zaoberal všetkou podstatnou a relevantnou argumentáciou strán, a to tak skutkovou a právnou. Pokiaľ na ňu neprihliadol, vysvetlil prečo. Nebolo preto zistené, že by postupom súdu prvej inštancie došlo k porušeniu práv odvolateľa na spravodlivý proces. K namietanému nedostatočnému odôvodneniu odvolací súd dôvodil, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, prečo nepovažoval za potrebné a ani možné vykonať navrhnutý dôkaz, pričom odvolací súd sa s takýmto postupom a jeho odôvodnením stotožnil a v podrobnostiach odkázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku (body 33., 34. a 48. odôvodnenia). K námietke týkajúcej sa zásady voľného hodnotenia dôkazov konštatoval, že súdu prvej inštancie nemožno vytknúť žiadne pochybenia, ani nie je možné polemizovať s jeho skutkovými závermi. Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd aj námietku nesprávneho právneho posúdenia, skonštatovaním správne zisteného skutkového stavu, ako aj právneho posúdenia, s ktorými závermi a dôvodmi uvedenými súdom prvej inštancie sa stotožnil v súlade s § 387 ods. 2 CSP.

2.2. K namietanému nepriznaniu náhrady škody v celej odvolateľom uplatnenej výške s odôvodnením jej nepreukázania, odvolací súd poukázal na správnosť záveru súdu prvej inštancie, že sa uhrádza sa skutočná škody a ušlý zisk (§ 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.), pričom náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli (§ 18 ods. 1 a 2 zákona č.

514/2003 Z. z.). Súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta (§ 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z.). Niet dôvodu, aby štát uhrádzal poškodenému v tomto špecifickom prípade náhrady škody všetky náklady, ktoré vynaložil v trestnom konaní na svoju obhajobu. Obsah základného práva obvineného/obžalovaného na právnu pomoc pri obhajobe v trestnom konaní spočívajúci v možnosti zvoliť si obhajcu, nemôže byť z hľadiska rozsahu nároku na náhradu škody proti štátu neobmedzený. Bolo by popretím základných predpokladov pre náhradu škody, aby štát hradil aj náklady spojené so zastúpením, ktoré boli poškodeným vynaložené bezúčelne. Treba preto uplatniť obmedzenie v tom zmysle, že pre účely náhrady škody sa musí ísť o náklady na obhajobu vynaložené účelne (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/ 402/2015). Z uvedeného vyplýva, že poškodený musí preukázať nielen vynaloženie trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, ale musí tiež preukázať, že uvedené náklady boli vynaložené účelne. Dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje žalobcu. V kontexte uvedeného odvolací súd akcentoval, že súd prvej inštancie sa pri posudzovaní nároku na náhradu škody správne sa zaoberal nielen preukázaním vynaloženia nákladov na obhajobu, ale aj preukázaním, či tieto náklady boli vynaložené účelne, keď len v prípade preukázania splnenia oboch predpokladov možno priznať ich náhradu. K nepriznaniu čiastkových nárokov na náhradu škody súd prvej inštancie primeraným spôsobom odôvodnil a jeho záverom nemožno nič vytknúť.

2.3. K námietke odvolateľa týkajúcej sa nepriznania náhrady nemajetkovej ujmy v celom uplatnenom rozsahu s odôvodnením neunesenia dôkazného bremena vo vzťahu k preukázaniu rozsahu a vážnosti negatívnych dopadov trestného stíhania na jeho osobný, rodinný, profesijný život, na jeho dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti, odvolací súd poukázal na ustálenú rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), a skonštatoval, že súd prvej inštancie uplatnený nárok žalobcu na priznanie nemajetkovej ujmy posúdil v zmysle ustálenej judikatúry, pričom svoje rozhodnutie v tejto časti i náležite odôvodnil, preto odvolací súd poukázal na vyčerpávajúce odôvodnenie napadnutého rozsudku v tejto časti, bez potreby zopakovania dôvodov, pričom len príkladom poukázal na niektoré súdne rozhodnutia vyšších súdnych autorít (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/130/2020, najmä bod 15. a 16. uvedeného rozhodnutia; uznesenie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 285/2018). V porovnateľnom prípade vedenom pod sp. zn. 3Cdo/7/2017 o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy najvyšší súd poukázal na závery ESLP, ktorý vo svojich rozhodnutiach judikoval, že náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti (napr. Tolstoy Miloslavsky proti Spojenému kráľovstvu) a konštatoval, že pri určovaní výšky náhrady ujmy treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy (Flux proti Moldavsku, Steel a Morris proti Spojenému kráľovstvu).

2.4. Odvolanie v časti nepriznania úrokov z omeškania z priznanej sumy náhrady nemajetkovej ujmy odvolací súd považoval za dôvodné. Argumentoval, že k vzniku omeškania s plnením nemajetkovej ujmy nedochádza až márnym uplynutím lehoty ustanovenej rozhodnutím súdu, ale už márnym uplynutím šesťmesačnej lehoty na plnenie podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Uvedený názor je podporený aj novelou vykonanou zákonom č. 412/2012 Z. z., ktorou bolo s účinnosťou od 1. januára 2013 ustanovenie § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. zmenené tak, že podľa poslednej vety tohto ustanovenia, ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota z omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/257/2019, 7Cdo/339/2021. Z obsahu spisu vyplynulo, že žalovaná žalobcovi dňa 13. mája 2021 oznámila, že neuspokojí jeho nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Uvedeným dňom začalo plynúť omeškanie žalovanej, preto bolo dôvodným priznať žalobcovi v zmysle citovaných ustanovení už súdom prvej inštancie úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 000 eur od 14. mája 2021 do zaplatenia. Určenie lehoty na plnenie v rozsahu 30 dní považoval odvolací súd za odôvodnené v zmysle § 232 ods. 3 CSP, preto uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi priznané úroky z omeškania v rovnakej lehote ako istinu. Ďalšie uplatnené argumenty odvolací súd považoval pre

rozhodnutie za nerozhodné. Na základe uvedených dôvodov napadnutý rozsudok vo výroku o úrokoch z omeškania z priznanej náhrady nemajetkovej ujmy zmenil v súlade s § 388 CSP a vo zvyšku zamietavého výroku napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil v súlade s § 387 ods. 2 CSP. Zároveň zmenil a j výrok o trovách konania. Dôvodil, že výška náhrady nemajetkovej ujmy závisela od úvahy súdu, bolo dôvodné priznanie nároku na náhradu trov konania v plnom rozsahu v súlade s § 255 ods. 1 CSP. Vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu škody považoval za opodstatnené priznanie nároku v súlade s § 255 ods. 2 CSP. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 396 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu v potvrdzujúcej zamietavej časti podal dovolanie žalobca, ďalej (len „dovolateľ“), ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle § 420 písm. f) CSP namietal porušenie princípu rovnosti a zmätočnosť napadnutého rozhodnutia. K namietanému porušeniu princípu rovnosti zbraní tvrdil, že súd prvej inštancie síce najprv na návrh žalobcu uložil miestnej prokuratúre, aby predložila dozorový spis, ale keď prokuratúra odmietla súdu vyhovieť, súd sa „zľakol“ vlastnej odvahy a naopak, začal produkovať rôzne sofizmy, ktorými zakrýval svoje zľaknutie. Právna úprava nahliadania do prokurátorského spisu však s dokazovaním v súdnom konaní nemá absolútne žiaden súvis. Vyšetrovací a dozorový spis sú základné spisy, v ktorých je zachytené protiprávne konanie štátnych orgánov voči žalobcovi. Súd prvej inštancie namiesto toho, aby žalobcovi umožnil riadne viesť dokazovanie, hľadal podľa jeho názoru výhovorky, len aby dokazovaniu za každú cenu zabránil, lebo si to miestna prokuratúra neželala. Tvrdil, že súd prvej inštancie ho začal následne obviňovať, že nedostatočne odôvodnil svoj dôkazný návrh, keďže by mal vlastne uviesť, čo presne sa v dozorovom spise nachádza. Súd prvej inštancie však najskôr prokuratúre predloženie dozorového spisu uložil, dôkazný návrh žalobcu bol teda dostatočne odôvodnený. Pokiaľ by nebol, súd prvej inštancie by sa mu predsa nepokúšal vyhovieť, inak by predsa porušoval zákon. Dozorové spisy prokuratúry sa totiž smú predkladať iba na základe úplne bezchybných dôkazných návrhov, keďže prokuratúra je privilegovaný štátny orgán, ktorému hocikto nemôže len tak nahliadať do jeho tajných spisov a už vôbec nie nejaký žalobca, o ktorom ten spis je vedený. Keďže zároveň analogicky argumentoval judikatúrou k právu na informácie, z ktorého nie sú vylúčené ani prokurátorske spisy, tak súd prvej inštancie odporučil žalobcovi, aby si podal žiadosť o informácie, i napriek tomu žalobca žiadal spis na účely dokazovania. Tvrdenie, že si ho bude čítať súkromne, nemá žiaden vplyv na dôkaznú situáciu.

3.1. Následne dovolateľ nesúhlasil s priznaním výšky náhrady nemajetkovej ujmy za 5 ročné nezákonné trestné stíhanie v 1 000 eur. Namietal, že súd sa snažil zdôvodniť priznanie uvedenej výšky rôznymi vyhláseniami, že sa vlastne nič nestalo, že bol stíhaný nezákonne, pričom takéto vyslovenie podľa odvolacieho súdu vnímal žalobca ako satisfakciu. Uvedené konštatovanie nebolo nikde vyslovené. V tejto súvislosti dovolateľ dôvodil, že oslobodenie nie je satisfakcia za nezákonné trestné stíhanie, je to iba nevyhnutný a veľmi neskorý dôsledok absolútnej absencie voči nemu. V tejto súvislosti poukázal napríklad na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 14Co/375/2013-133 zo 17. januára 2017, v ktorom poškodená osoba získala za prietahy 6 000 eur a žalobcovi bolo za nezákonné trestné stíhanie priznaných len 1 000 eur. K tvrdeniu súdu, že žalobca nemal ťažkosti v rodine uviedol, že v konaní poukazoval na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nim došlo, na čo súd v napadnutom rozhodnutí reagoval názorom, že okolnosti nie sú podstatné. Podstatné je iba to, že bol oslobodený a vzápätí na to v logickej slučke vyhlásil, že neutrpel ujmu v rodinnom, priateľskom, spoločenskom živote a teda sa mu vlastne nič nestalo. Dovolateľ považoval za zaujímavé ohodnotenie 5 ročného zlomyseľného obťažovania žalobcu prokuratúrou. Za určitú formu satisfakcie považoval dovolateľ ospravedlnenie zo strany štátnych orgánov, ku ktorému však neprišlo a naopak štátne orgány tvrdili, že konali správne a na vine bol on. V tejto súvislosti dovolateľ poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. októbra 2020, sp. zn. 4Cdo/130/2020, podľa ktorého každé trestné stíhanie a v ňom vykonané zásahy do uvedených chránených statkov, je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy. Zároveň poukázal aj na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 224/2023-16 z 27. apríla 2023, z ktorého relevantnú časť citoval. K rozhodujúcim kritériám pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy dovolateľ zdôraznil dĺžku trvania trestného stíhania 5 rokov, závažnosť hroziaceho

trestu, postup povereného príslušníka Policajného zboru, postup prokuratúry, postavenie žalobcu ako advokáta, reakciu prokuratúry na žiadosť žalobcu o prerokovanie jeho nároku na náhradu škody z titulu nákladov obhajoby, na advokátsku profesiu žalobcu. Podľa názoru dovolateľa v súvislosti s jednotlivými nárokmi na náhradu škody súd postupoval formalisticky, opomínajúc základné pravidlá dokazovania. Ohľadom podstaty dôkazného bremena poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. októbra 2020 sp. zn. 4Cdo/130/2020, z ktorého relevantnú časť citoval. V tejto súvislosti poznamenal, že súd si zjavne pletie dôkazné bremeno s právnym posúdením a neunesenie dôkazného bremena, ktoré sa týka skutkových okolností. Posúdenie nároku je právnou otázkou. Dovolateľ dôvodil, že súd mu nepriznal náhradu za úkon sťažnosť proti obvineniu z 3. decembra 2016 s odôvodnením, že sťažnosť proti obvineniu podával sám žalobca s tým, že v nej uviedol, že sťažnosť prostredníctvom obhajcu odôvodní do 15 dní, k čomu však nedošlo. Podľa jeho názoru, dôkazné bremeno uniesol, lebo preukázal, že úkon bol vykonaný a že zaň svojmu obhajcovi zaplatil. Podotkol, že súčasťou obhajoby nie je iba samotné vykonanie úkonu, ale súčasťou daného úkonu je aj vykonanie právneho a taktického posúdenia, či úkon vykonať a presne ako. V tomto prípade súčasťou podania sťažnosti bola aj analýza, či ju vôbec podávať, či podávať blanketovú sťažnosť s následným doplnením alebo ju rovno podať odôvodnenú, atď. Išlo teda o úkon vykonaný, reálne zaplatený, nie je preto dôvodné túto časť skutkovo nepochybného nároku právne spochybňovať. Odôvodnenie týkajúce sa súdov nižšej inštancie vo vzťahu k hodnoteniu znaleckého úkonu znalca D. V. O.J., ktoré citoval, týkajúce sa analýzy nehodového deja, považoval za absurdné a účelové špekulácie. K uvedenému poznamenal, že na pojednávaní konanom dňa 23. mája 2022 doplnil, že prvotné zistenia znalca sa nestatili, ale tvorili časť podkladov pripravených pre vypracovanie znaleckého posudku. Dovolateľ zároveň tvrdil, že znalcovi preukázateľne zaplatil, a to prevodom na účet, predložil súdu analýzu nehodového deja vypracovanú znalcom, z ktorej bolo jasné, že znalec jej musel venovať hodiny úsilia, keďže musel vytvoriť simuláciu nehodového deja v dvoch variantoch. I napriek uvedenému súd tento úkon spochybnil, ale bez toho, aby uviedol, čo má byť myšlienkovým východiskom takéhoto spochybnenia. Napokon namietal odôvodnenie napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k zaplatenej faktúre Inštitútu forenzných medicínskych expertíz s. r. o. za konzultáciu v súvislosti s konkrétnym trestným konaním. Aj odôvodnenie uvedené súdom k tomu dôkazu považoval za skutočne absurdný prístup. Dovolateľ k uvedenému zdôraznil, že nad akúkoľvek pochybnosť preukázal, že v súvislosti so svojou obhajobou zaplatil znaleckému ústavu za konzultáciu. Uniesol teda dôkazné bremeno a má nárok na náhradu týchto nákladov obhajoby. Zároveň podotkol, že nie je v trestnom konaní, preto neplatí zásada v pochybnostiach na prospech štátu.

3.2. K uplatneným úrokom z omeškania, poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. februára 2020 sp. zn. 4Cdo/257/2019, v ktorom bol prijatý záver, že k vzniku omeškania s plnením nemajetkovej ujmy nedochádza márnym uplynutím lehoty ustanovenej v rozhodnutí súdu, ale už márnym uplynutím šesťmesačnej lehoty na plnenie podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Uvedený názor najvyššieho súdu je podporený aj novelou vykonanou č. 412/2012 Z. z., ktorou bolo s účinnosťou od 1. januára 2013 ustanovenie § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. zmenené tak, že podľa poslednej vety tohto ustanovenia, ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr. Analogicky poukázal aj na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 214/2020 zo 14. októbra 2021, s ktorým právnym názorom sa dovolateľ stotožnil. Poznamenal, že úroky z omeškania predstavujú odplatu, kompenzáciu za nutnosť čakať na úhradu pohľadávky, ktorá má nútiť aj dlžníka, aby zvážil, či bude súdne obštruovať, alebo zaplatí uplatnený nárok. Úroky z omeškania predstavujú cenu za súdivosť dlžníka. Sofizmus, že ide o nárok, ktorý vzniká až jeho priznaním zo strany súdu, je v príkrom rozpore s právnou úpravou, ktorá ukladá tento nárok pred podaním žaloby predbežne prerokovať. Navrhol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v potvrdzujúcom výroku zrušiť alebo zmeniť a priznať mu uplatnený nárok v celom rozsahu.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu konštatovala správne skutkové a právne závery odvolacieho súdu, stotožnila sa s jeho odôvodnením. K uplatnenému dovolaciemu dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP podotkla, že dovolateľ uplatnil totožnú argumentáciu ako v odvolaní, s ktorou sa odvolací súd podrobne právne vysporiadal. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu uplatnenému podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP

uviedla, že dovolateľ ho nesprávne resp. vôbec nevymedzil Navrhla dovolanie ako nedôvodné zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, dospel k záveru, že dovolanie je nielen prípustné, ale aj dôvodné.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

8. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

10. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva strany sporu a nesprávny procesný postup súdu reprezentujúci takýto zásah znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

11. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom *denegatio iustitiae* (odmietnutie spravodlivosti).

12. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (sp. zn. II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019, 4Cdo/140/2019, 4Cdo/120/2019).

13. Z okolností preskúmvanej veci, že predmetom žalobného návrhu bolo uplatnenie nároku na náhradu majetkovej škody vo výške 4 541,50 eura spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy 4 541,50 eura od 1. mája 2021 do zaplatenia. Z titulu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy si žalobca uplatnil nárok vo výške 20 000 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 20 000 eur od 14.

mája 2021 do zaplattenia, z dôvodu trestného stíhania za obdobie od 23. novembra 2015 do 3. novembra 2020. Rozsudkom Okresného súdu Galanta č. k. 9T/142/2017-574 zo 14. júna 2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 3. novembra 2020 sp. zn. 6To/48/2020 bol žalobca spod obžaloby oslobodený. Z titulu uplatnených nárokov nebola žalobcovi priznaná náhrada majetkovej škody vo výške 876,96 eura a náhrada nemajetkovej ujmy nad sumu 1 000 eur spolu s príslušenstvom z uplatnených nárokov.

14. V rámci namietaného nesprávneho procesného postupu v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolateľ namietal porušenie princípu rovnosti zbraní, nevykonanie navrhnutých dôkazov, zmätočnosť napadnutého rozhodnutia, nedostatočné odôvodnenie, ktoré považoval za absurdné a špekulácie.

15. Podľa čl. 6 ods. 1 Základných princípov CSP strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu.

16. Podľa § 185 ods. 1 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

17. Podľa § 191 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

18. Dokazovanie je časť civilného súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). V dokazovaní sa súd obmedzuje len na zisťovanie poznatkov o skutkových okolnostiach, ktoré zakladajú a odôvodňujú uplatnený nárok. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, majúcej základ v ústavnom princípe nezávislosti súdov. Táto zásada vyplývajúca z čl. 15 Základných princípov CSP, normatívne vyjadrená v § 191 ods. 1 CSP znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov robí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Postup sudcu ale neznamená, že sudca nie je viazaný ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Naopak, konečné meritórne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (Števíček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 729 s.).

19. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 46 ústavy, je okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu), aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorá okrem iných procesných záruk kladie dôraz aj na zachovanie kontradiktórnosti konania a „rovnosti zbraní“ (III. ÚS 402/08). Podstatou kontradiktórnosti a s ňou súvisiacou „rovnosťou zbraní“ je, aby všetci účastníci konania mali reálnu možnosť využiť svoje procesné práva predložiť argumenty a reagovať na „protiargumenty“ protistrany. Osobitne to platí v sporových konaniach, v ktorých stoja proti sebe žalobca a žalovaný, kde sa v celom rozsahu uplatňuje kontradiktórnosť konania (III. ÚS 32/2015). Z judikatúry ESLP vyplýva, že princíp rovnosti zbraní ako jeden z prvkov širšej koncepcie spravodlivého konania vyžaduje, aby každému účastníkovi bola daná primeraná možnosť predniesť svoj prípad za podmienok, ktoré ho neumiestnia do zjavnej nevýhody voči jeho protistrane (napr. rozhodnutie vo veci De Haes a Gijssels proti Belgicku z 24. februára 1997, sťažnosť č. 19983/92, bod 53 alebo Ankerl proti Švajčiarsku z 23. októbra 1996, sťažnosť č. 17748/91, bod 38). Žiadna zo sporových strán teda nie je nadradená druhej strane a každá zo strán zároveň musí mať v rovnakej miere umožnenú realizáciu svojich procesných oprávnení v súlade so zachovaním princípu rovnosti zbraní vyplývajúceho z čl. 6 Základných princípov CSP.

20. Cieľom zásady rovnosti je dosiahnutie spravodlivej rovnováhy medzi stranami sporu. Pod takto definovanú rovnosť strán sporu spadá nielen realizácia ich procesných oprávnení, ale aj otázka dôkazného bremena, ktoré je na strany sporu kladené a ktoré nesmie byť neprimerané, lebo v opačnom

pripade nemožno konanie ako celok považovať za spravodlivé. Rovnosť zbraní spočívajúca v rovnakom postavení účastníkov súdneho konania sa prejavuje v procesnoprávnom postavení účastníkov konania, v spôsobe a rozsahu dokazovania a v iných oblastiach spojených so súdnym uplatňovaním práva. Zachovanie rovnosti zbraní z pohľadu spôsobu a rozsahu vykonávaného dokazovania sa týka aj oprávnenia účastníkov konania navrhovať dôkazy. Možnosť navrhovania dôkazov je spojená s princípom dôkazného bremena, ktorého úspešnosť sa v súdnom spore viaže na schopnosť predložiť adekvátne dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Výber dôkazných prostriedkov je na vôli sporovej strany. O tom, ktoré z navrhovaných dôkazov budú vykonané a ktoré nie, rozhoduje súd podľa svojej voľnej úvahy. Obsahom záruky na spravodlivý súdny proces z pohľadu oprávnenia navrhovať dôkazy je limitovanie tejto voľnej úvahy súdu. Týmto limitom je požiadavka, aby nevykonanie navrhnutých dôkazov alebo vykonanie iných dôkazov nepostavilo účastníka konania do jasne nevýhodnejšej pozície v porovnaní s jeho odporcom v súdnom spore (rozsudok ESLP vo veci Feldbrugge proti Holandsku z roku 1986). V súvislosti s rozhodnutím súdu, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná a ktoré nie, to teda znamená, že účastník konania nesmie byť týmto rozhodnutím znevýhodnený oproti druhému účastníkovi (sp. zn. 6Cdo/259/2010).

21. Pokiaľ dovolateľ v konaní v súvislosti s uplatnením nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy opakovane navrhoval vyžiadať dozorový spis prokurátora za účelom preukázania okolností, za ktorých k trestnému stíhaniu došlo, nemožno sa stotožniť s názorom súdu nižšej inštancie, že rozhodujúcim pre posúdenie predpokladu zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú trestným stíhaním, ktoré skončili oslobodením z pod obžaloby oslobodzujúcim rozsudkom je neskorší výsledok. Uvedený právny záver zodpovedá súdnu praxou ustálenému záveru o splnení jedného z predpokladov zodpovednosti štátu za škodu, ktorý dovolací súd nespochybňuje. Dovolateľ však v rámci splnenia dôkaznej povinnosti a preukázania okolností, za ktorých trestnému stíhaniu došlo v priebehu konania na súde prvej inštancie, ako aj v rámci uplatnených odvolacích námietok poukazoval na spôsob vedenia trestného stíhania, postup pri vznesení obvinenia, doručenie uznesenia o vznesení obvinenia žalobcovi iba Slovenskej advokátskej komore, ako aj vykonávanie dokazovania bez procesnej účasti žalobcu, nezabezpečenie riadneho zamerania a náčrtu miesta nehody, ako aj nezabezpečenie znaleckého posudku z odboru cestnej premávky. V kontexte uvedeného zdôrazňoval, že z hľadiska právnej a skutkovej zložitosti nešlo o vec náročnú, závažnosť hroziaceho peňažného trestu, trestu odňatia slobody do jedného roka a zákaz viesť motorové vozidlo, čo by mu skomplikovalo výkon jeho povolania advokáta, s čím bola spojená hrozba pozastavenia výkonu advokácie a teda ohrozenie jeho profesijného uplatnenia a živobytia, preto za neprimeranú považoval dĺžku samotného trestného stíhania v trvaní 5 rokov. Uvedené skutkové okolnosti možno subsumovať medzi zákonné kritéria v zmysle ustanovenia § 17 ods. 3 písm. b) zákona č. 514/2003 Z. z., preto vykonanie navrhovaného dôkazu, by bolo spôsobilé privodiť pre žalobcu priaznivejšie rozhodnutie týkajúce sa určenia primeranej výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Tento všeobecný princíp rovnosti strán bolo preto nutné aplikovať aj pri posudzovaní danosti uplatneného nároku na náhradu škody z titulu majetkovej škody a nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, jej výšky a príčinnej súvislosti medzi nezákonným trestným stíhaním, ktoré skončilo oslobodením spod obžaloby a vznikom škody.

22. Najvyšší súd v uznesení zo 16. mája 2019 sp. zn. 4Cdo/100/2018 uviedol, že „procesnému právu účastníka navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch a dôkazoch rozhodnúť, ale tiež, pokiaľ im nevyhoví, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo, z akých dôvodov tak neurobil. Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno založiť len tromi dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ku ktorej overeniu alebo vyvráteniu je navrhnutý dôkaz je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania; ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou. Nakoniec tretím je nadbytočnosť dôkazu, t. j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené. Ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ktoré garantujú pre stranu sporu ústavné právo na spravodlivý proces, čiže táto dôkazná vada tzv. opomenuté dôkazy takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne tiež jeho protiústavnosť“. Totožný názor vyplýva aj z uznesenia najvyššieho súdu z 29. októbra 2019 sp. zn. 5Cdo/202/2018.

23. Podľa § 387 ods. 3 CSP odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami

strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

24. Civilný sporový poriadok umožňuje odvolaciemu súdu použiť tzv. skrátené odôvodnenie v rozsudku v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožní s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. V takom prípade sa môže obmedziť v odôvodnení len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti ďalšie dôvody. Zákon však vyžaduje, aby aj v prípade skráteného odôvodnenia odvolací súd zaujal jasné stanovisko k podstatným vyjadreniam strán predneseným v konaní na súde prvej inštancie, pokiaľ sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Povinnosťou odvolacieho súdu je zároveň vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Za podstatný je potrebné považovať taký argument, ktorý je relevantný, teda má vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jeho preukázania (samostatne alebo v spojitosti s ostatnými okolnosťami) môže priniesť rozhodnutie priaznivejšie pre odvolateľa (Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. (Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1296 s.).

25. Z obsahu uplatnených odvolacích námietok, dovolací súd zistil uplatnenie totožnej argumentácie dovolateľom v podanom dovolaní. Odvolací súd k namietanému porušeniu princípu rovnosti zbraní po uvedení len právnych záverov vyplývajúcich z rozhodnutí ústavného súdu, sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie a s jeho odôvodnením len s odkazom na body 33., 34. a 48 odôvodnenia, bez uvedenia konkrétnych záverov a vysporiadania sa s uplatnenou námietkou (bod 15. odôvodnenia). Rovnako odvolací súd postupoval aj vo vzťahu k námietkam týkajúcim nepriznania náhrady škody z titulu trov obhajoby a náhrady nemajetkovej ujmy, vo vzťahu ku ktorým len odkázal na dostatočné odôvodnenie uvedené súdom prvej inštancie, ktorému nemal čo vytknúť (bod. 17., 19., 24. a 25. odôvodnenia).

26. Nadväzujúc na uvedené dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nedáva dostatočné odpovede na uplatnenú podstatnú argumentáciu dovolateľa v zmysle § 387 ods. 3 v spojení s § 393 ods. 2 CSP, lebo z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Len samotné stotožnenie sa so závermi uvedenými súdom prvej inštancie, bez vysporiadania sa s podstatnými námietkami uplatnenými v odvolaní, nemožno preto považovať za dostatočné a preskúmateľné (I. ÚS 116/2020).

27. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav. V zmysle judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07).

28. Nedostatok vysporiadania sa s podstatnými tvrdeniami žalobcu uplatnenými v odvolaní v napadnutom rozsudku odvolacieho súdu, je tak závažným nedostatkom tohto rozhodnutia, ktorého intenzita sama osebe zakladá porušenie jeho procesných práv v takej miere, že možno konštatovať porušenie práva na spravodlivý proces. Odvolací súd je povinný vysporiadať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní aj v prípade tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 CSP (III. ÚS 314/2018, IV. ÚS 372/2020).

29. Rovnako EŠLP stabilne judikuje, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, zároveň však nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na

tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska proti Španielsku z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06, I. ÚS 736/2016).

30. Nadväzujúc na uvedené dôvody dovolací súd konštatuje, že konanie je zaťažené existenciou vady zmätočnosti, preto uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP je dôvodný.

31. Vzhľadom na uvedené dôvody dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu v potvrdzujúcom zamietavom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania v súlade s § 449 ods. 1 CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie v súlade s § 450 CSP. Z dôvodu zrušenia napadnutého rozhodnutia z procesných dôvodov, dovolací súd ďalší uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP vecne neposudzoval.

32. Podľa § 455 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu.

33. V ďalšom konaní bude úlohou odvolacieho súdu opätovne prejednať a rozhodnúť o podanom odvolaní žalobcu.

34. Podľa § 439 CSP dovolací súd je rozsahom dovolania viazaný okrem prípadov, ak a) od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý dovolaním nebol dotknutý, b) ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a dovolanie podal len niektorý zo subjektov, c) určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu

35. Vydanie uznesenia o náhrade trov konania v konkrétnej výške je jednostranne závislé od existencie právoplatného rozhodnutia vo veci. Zrušením rozsudku odvolacieho súdu uznesenie o výške náhrady trov konania ako závislé rozhodnutie stratilo svoj podklad. Bez nadväznosti na predchádzajúce (zrušené) rozhodnutie by zostalo uznesenie o výške náhrady trov konania osamotené, strácalo by rozumný zmysel, čo by zároveň odporovalo princípu právnej istoty (sp. zn. 4Obdo7/2018, 3Obo/9/2017). Závislým výrokom môže byť nielen dovolaním dotknutý výrok, tvoriaci súčasť napadnutého rozhodnutia, ale aj výrok, ktorý je obsahom iného, samostatného rozhodnutia v danej veci (R 73/2004).

36. Uznesením č. k. 35C/24/2021 - 249 z 11. júla 2023 súd prvej inštancie rozhodol o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v konaní o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 42,70 eura a náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie o nároku na náhradu škody vo výške 26,21 eura; určil výšku náhrady trov odvolacieho konania 0 eur.

37. Z dôvodu zrušenia napadnutého rozhodnutia vo veci samej, dovolací súd zrušil aj uznesenie o výške náhrady trov konania v súlade s § 449 ods. 1 CSP.

38. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania a o trovách pôvodného konania rozhodne odvolací súd v súlade s § 453 ods. 1 a 3 CSP.

39. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.